

Tallers de periodisme crític i social

En l'era de la globalització i de les tecnologies de la informació i la comunicació, els i les joves d'entre 12 i 16 anys estan constantment rebent missatges des de cada cop més diversos mitjans. L'educació en comunicació i l'apropament al món del periodisme i de l'audiovisual és actualment considerada una necessitat per a l'alumnat en el seu procés d'aprenentatge per molts països. Segons una recomanació de la Unió Europea: *"les decisions que prenguin les persones al llarg de la seva vida dependran, en part, del que hagi extret dels mitjans de comunicació"*.

L'educació també és clau per a l'assoliment d'una societat més equitativa i justa, i en la qual dones i homes es relacionin en igualtat de condicions.

Proposem la realització de tallers per a donar recursos als i les joves en matèria de lectura crítica dels mitjans per contribuir a que puguin, independentment de la seva edat, sexe o origen, viure amb la major plenitud possible i en condicions d'igualtat, llibertat i respecte.

Volem contribuir a la formació integral de les i els estudiants de secundària tot col·laborant a la seva alfabetització mediàtica i lectura crítica dels mitjans i dur a terme unes accions pedagògiques i comunicatives per generar canvis i modificacions en el seu imaginari social i fomentar relacions i comportaments d'igualtat.

Els tallers sobre periodisme crític adreçats a alumnat d'ESO estan programats per dur-se a terme en dues sessions de 90 minuts.

Objectius principals:

- Desenvolupar una lectura crítica entre les i els joves davant els missatges dels mitjans, analitzant especialment les informacions que ens presenta la premsa i la televisió.
- Posar de relleu la visió de gènere en la recepció de les informacions.
- Treballar estereotips i la construcció de la representació de les dones i els homes: la perpetuació de rols, el tractament de la violència, el sexe, el cos, el pas del temps i la malaltia, en funció del gènere en els mitjans de comunicació.
- Mostrar bones pràctiques dels mitjans de comunicació pel que fa al tractament del gènere.

- Fer un anàlisi de les xarxes socials, més enllà de la vessant lúdica, per prendre consciència de la seva repercussió social i el seu potencial per donar veu a la ciutadania.

Per als alumnes de 2n cicle ESO, amb més capacitat analítica que els nois i noies de primer cicle, es proposen especificitats:

- Adonar-se que la informació que ens arriba se sectorialitza segons la línia editorial dels mitjans.
- Diferenciar els mitjans públics dels privats en el tractament de la informació i en la forma de transmetre la realitat. Identificar els diferents interessos que poden haver al darrera.

La metodologia:

El desenvolupament dels tallers és eminentment participativa, tot entenent la participació com l'articulació d'espais de comunicació i l'actuació de tots els actors participants. Debatrem els continguts i obrirem debats a través d'un Power Point didàctic amb una àmplia selecció d'exemples periodístics i mostres audiovisuals. Finalitzarem el taller amb una part pràctica.

L'estructura dels continguts:

- Es farà una introducció sobre els mitjans de comunicació, els informatius i les notícies.
- S'abordarà el tema de la construcció de la realitat als mitjans i com ens impacten els mitssatges. Els mitjans com a constructors d'una part de la realitat i creadors d'estereotips. Reflexionarem sobre la diversitat d'informacions i de fonts, el tractament de la violència, de les qüestions de gènere, etc.
- Dedicarem una part a analitzar les xarxes socials.
- Es faran propostes sobre com tractarien els alumnes la informació: plantejament, entrevistes, llenguatge a utilitzar, fonts, etc.
- Finalment, es proposaran exercicis d'uns 15 minuts entorn el llenguatge i els conceptes claus del taller: distinció entre informació i opinió, l'ús de la imatge, qui protagonitza les notícies, etc.

Currículum periodistes

Aurora Antón: Periodista i Educadora. Llicenciada en Periodisme i Humanitats, amb postgrau en Traducció. Conductora i guionista de programes i informatius a TV de l'Hospitalet i Canal Català. També ha treballat a RNE-Ràdio 4, COM Ràdio, Ona Catalana i Onda Cero Catalunya. Directora de tres documentals: "Dones descalces: Tabús i feminitat" (V Premi Mila de Periodisme i emès pel Canal 33 i BTV), "Dones admirables" (VI Premi Mila de Periodisme, seleccionat a la Mostra de Cinema de Màlaga, i emès per la XTVL i BTV) i "Històries de mare i filla" (emès pel Canal 33). Ha estat coordinadora de la secció internacional de Comunicació 21 i redactora a mitjans escrits com TeatreBCN, TeatroMadrid, La Razón, 20 minutos, Lanetro.com, Eldebat.com i la revista Dones. Autora dels llibres d'entrevistes "Què podemos esperar del Medio Ambiente?" i "¿Qué podemos esperar de la Medicina y la Salud" (Círculo de Lectores). Presentadora d'actes i moderadora de debats. Formadora en cursos de comunicació, escriptura i llengües. Blog: auroraanton.com

Cristina Mora: Llicenciada en Ciències de la Informació a la UAB. Màster en Direcció de Cinema i Televisió (universitat Ramon Llull). S'especialitza des dels seus inicis en el periodisme audiovisual guionitzant i realitzant una trentena de reportatges i documentals de temàtica social i cultural. Ha treballat en diferents mitjans de comunicació: Ràdio l'Hospitalet, BTV, XTVL, i en diverses productores audiovisuals: B.COM, Cuarteto PC, Esfera, Ètic Report, Videofon, Centre Promotor de la Imatge i Àrea de Televisió, com a documentalista, guionista, realitzadora i productora. Atreta per la vessant del periodisme social viatja a la Índia on filma els projectes de la Fundació Vicente Ferrer i entrevista als seus líders i l'equip tècnic. Una estada en l'escola alternativa Brockwood Park School, Anglaterra, la contacta amb el món de l'educació i comença a desenvolupar tallers de vídeo amb infants i adolescents. Actualment treballa en diferents projectes documentals i col·labora amb l'Associació de Dones Periodistes de Catalunya en l'elaboració d'articles des d'una visió de gènere. Desenvolupa tallers de "Periodisme crític i social" i de "Vídeo participatiu" a centres de formació formal i no formal.